

ефективним. Цей секрет передається за певну додаткову винагороду і з обумовленням конфіденційності цієї додаткової інформації.

В проєкті Цивільного кодексу містяться норми, які захищають власника нерозкритої інформації. Так ст.519 цього кодексу визначає захист прав на нерозкрити інформацію. Право на нерозкрити інформації захищається у судовому порядку. Особа, яка неправомірно розкрила зміст нерозкритої інформації або незаконно її використовує, зобов'язана припинити протиправні дії і відшкодувати володільцеві інформації заподіяну шкоду в повному обсязі.

В Україні науково-технічна інформація займає важливе місце в житті суспільства, але для подальшого розвитку відносин в цій галузі та розвитку ринку інформаційних послуг треба сьогодні удосконалювати правову охорону права власності на науково-технічну інформацію.

Надійшла до редколегії 22.01.2000

Список літератури:

1. Підопригора О.А. 2. Кириєнко Є.Г. Патентознавство і науково-технічна інформація. К., 1972. 3. Азімов Ч.Н. Науково-технічна інформація і право. Х., 1987.

Т.С.Кириченко

ПОНЯТТЯ ВИКОРИСТАННЯ ВИНАХОДУ (КОРИСНОЇ МОДЕЛІ)

Перехід української держави до ринкових устоїв вимагає відповідного відновлення механізму правового регулювання відносин в економічній сфері і зокрема формування нової нормативної бази такого специфічного інституту, як інтелектуальна власність. На сьогоднішній день багато чого в цьому напрямку вже зроблено. Прийнято основні закони, що дали матеріал для правозастосувальної діяльності. Але як подальший законотворчий процес, так і ще в більшій мірі практика підняла цілий шар проблем, що вимагають більш глибокого правового опрацювання і нормативної однозначності. До переліку подібних проблем можна сміливо віднести питання про поняття використання винаходу або корисної моделі.

На практиці для вирішення спірних ситуацій, пов'язаних із правомірним і неправомірним використання винаходу, виникає питання: що розуміє законодавець у ст.23. Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" під: а) виготовленням, б) пропозицією до продажу, в) введенням в господарський обіг, г) застосуванням або д) ввозом або е) збереженням продукту, що охороняється патентом?

1. Виготовлення_Ю.І.Свядосц вважає, що у виробничій сфері поняття "виготовлення" включає закінчене і незавершене виробництво об'єкта, монтаж таких виробів як знаряддя виробництва в будь-якій галузі. У комерційній сфері виготовленням визнається виробництво продукту, навіть якщо при цьому самий продукт тимчасово не реалізується, а, наприклад, складається для наступного продажу [1, с.347].

На думку В.Ф.Чигир, продукт визнається виготовленим із використанням запатентованого винаходу, корисної моделі, а спосіб - застосованим, якщо в них використана відповідно кожна ознака винаходу, корисної моделі, включена у незалежний пункт формули, або еквівалентна йому ознака [2, с.453].

2. Пропозиція до продажу. А.П.Сергеев визначає пропозицію до продажу як своєрідну рекламу [3, с.276].

3. Введення в господарський обіг. Аналізуючи ст.23 Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", І.І.Дахно висловлює думку, що формулювання "введення в господарський обіг" - це окрема дія, що існує поруч із виготовленням, пропозицією для продажу і т.п. Насправді всі перераховані дії є видами введення в господарський обіг, хоча останній ними не вичерпується [4, с.187].

Г.А.Андрюшук та Л.І.Работягова під введенням патентних об'єктів у господарський обіг розуміють: продаж, пропозицію до продажу, тобто посилку оффerti, рекламування, виставляння в торгових залах і на вітринах, експонування на виставках і т.п., ввіз патентних об'єктів через кордон в країну дії патенту, а в більшості країн - і вивіз їх на іноземні ринки. Крім того під введенням в обіг визнається здійснення патентного маркірування, проставлення на них патентного знака і його реєстраційного номера, здавання у найм, передача в заставу [5, с.269].

4. Застосування А.П.Сергеев застосуванням продукту називає усі випадки його виробничого використання в комерційних цілях [3, с.432]. Е.П.Поліщук і Л.І.Подшибихін зазначили "... застосування винаходу як критерій його використання не ототожнюють із застосуванням об'єкта" [6, с. 12].

5. Ввіз продукту.З точки зору А.П.Сергеева, ввіз продукту - це його імпорт на територію України. Порушення є самий факт ввозу [3, с.453].

6. Збереження - це накопичення продукту для подальшого пуску в обіг, стверджує А.П.Сергеев [3, с.461].

Загальне поняття про використання винаходу подає Ю.І.Свядоц - стверджуючи, що патентовласник може використовувати об'єкт на своєму підприємстві, робити вироби, продавати або іншим способом збувати вироби, що охороняються патентом, здавати в оренду устаткування, прилади, механізми, створені з використанням винаходу, що охороняється патентом, одержувати кредити під заставу патенту, імпортувати вироби. Патентовласник використовує об'єкт, який охороняється патентом, за умови, що це не порушує прав інших патентовласників, без завдання збитків і державі [1, с.385].

За патентним законодавством більшості країн поняття "використання" пов'язане з визначенням дій, на які має право патентовласник, і головним чином - із докладним встановленням тих дій, які заборонені третім особам, що порушують дію патенту. Наприклад, п.3 ст.2 Патентного закону Японії вказує, що "...використання означає:

-якщо мова йде про винахід продуктів (виробництво, застосування, поступка, здавання у найм, пропозиція поступки або здавання у найм, ввезення продукту);

якщо мова йде про винахід способу (застосування цього способу);

-якщо мова йде про винахід способу виготовлення продуктів (не тільки дії, зазначені в попередньому пункті, але і застосування, поступка, здавання у найм, пропозиція поступки чи здавання у найм, а також ввезення виготовлених цим способом продуктів ...) [5, с.304].

Підсумовуючи вищесказане, слід зазначити, що поняття "використання винаходу (корисної моделі)" є дуже великим за обсягом і багатограним, і на практиці необхідно дуже делікатно підходити до питання про те, чи мало місце правомірне або неправомірне використання винаходу (корисної моделі) чи не мало. Особливо це важливо при вирішенні спорів про установлення факту використання винаходу.

Надійшла до редколегії 24.03.2000

Список літератури:

1. Свядосц Ю.І. Гражданское и торговое право капиталистических государств: Учебник. 3-е изд., перераб. и доп. М.: 1993.
2. Интеллектуальная собственность. Кн.2. Промышленная собственность / Сост. и коммент. Чигир В.Ф. Минск,1997.
3. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. М., 1996.
4. Дахно І.І. Патентно-лицензионная работа. К., 1996.
5. Андрощук Г.А., Работягова Л.І. Патентное право: правовая охрана: Учеб. пособие. К., 1999.
6. Полищук Е.П., Подшибихин Л.І. Об установлении факта использования изобретения, относящихся к способу.// Вопросы изобретательства. 1984. №1.

Е.Є. Яркіна

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

До прийняття Закону України «Про авторське право і суміжні права»[1] в ЦК України (ст. 482) діяла норма, відповідно до якої юридичні особи, що здійснюють видавничу діяльність (редакції газет та журналів, складачі наукових збірників і енциклопедичних словників) визнавались суб'єктами авторського права. Їх авторство поширювалось на видання в цілому, а митці самостійних творів, що увійшли до його складу, зберігали авторське право кожний на свій твір. Вчені такий підхід пояснювали необхідністю закріплення відповідальності редакції перед суспільством за колективну працю окремих авторів. При цьому колективність розумілась як спільний результат, як єдиний комплекс самостійних творів, що формується працівниками редакції в певному поєднанні [6, с.33]. Видавництва, що випускали у світ твори одного автора, авторсько-правовою охороною не користувалися.

Сучасне законодавство цілком правильно відмовилось від закріплення первісного авторського права за юридичною особою, оскільки тільки людина, що наділена інтелектом, може бути суб'єктом творчості. Закон України «Про